

Dyrkning af grønsager på kamme

Klimaforandringerne i form af mere og kraftigere nedbør stiller krav til fremtidens dyrkningssystemer. Dyrkning på kamme kan være en løsning på udfordringerne

✍ Ole H. Scharff,
HortiAdvice,
ohs@hortiadvise.dk

Rundt omkring i verden ses de første eksempler på den globale opvarmning – kraftigere tropiske storme, længerevarende tørkeperioder og ikke mindst flere kraftige regnskyl.

Tendensen herhjemme er også ganske klar – større ekstremer i vejret. Der er over de seneste år set en stigning i antal og omfang af skybrud og en forøgelse i årsnedbøren. Begge dele noget, der klart påvirker planternes vækstforhold i mar-

Hyppigere og kraftigere vejrekstremer som skybrud og et vådere klima, særligt om efteråret, komplicerer høsten af grønsager og fremmer dårlig kvalitet. I et nyt projekt arbejder HortiAdvice med dyrkning af grønsager på kamme for at skabe hurtigere afdræning.

kerne. Dels giver skybrud en større risiko for jorderosion og tab af næringsstoffer væk fra røddernes rækkevidde. Dels giver en forøget nedbørsmængde større risiko for stående vand i markerne, hvorved der kan opstå skadelige, iltfattige områder, og der bliver kortere perioder til optimal jordbearbejdning og færdsel.

Sikring mod klimaforandring

Der kendes talrige eksempler på dyrkningssystemer verden over, hvor der 'tages hensyn' til ekstra fugtige perioder og hændelser med kraftig nedbør. I troperne er man for eksempel vant til at håndtere endnu mere og kraftigere nedbør, end det vi frygter her, og dyrker typisk på hævede bede eller kamme, hvor vandet hurtigere kan dræne af og ledes væk. Kamdyrkning bruges da også i nogen grad på lavbundsjord i Danmark, for eksempel ved dyrkning af gulerødder. Tænkes helt tilbage til middelalderen i Danmark, blev der dyrket på såkaldte højryggede agre, hvor vandet kunne afdrænes fra de højere til de lavere arealer.

I tørre år lykkedes produktionen bedst i 'dalene' og i de fugtige år på siderne. I vore dage har vi mulighed for at 'undgå' de tørre år ved hjælp af vanding, men de fugtige år kan være vanskelige at afhjælpe i en traditionel flad mark. De fleste producenter af kål dyrker på en relativt flad mark, uanset om der køres med bedfræser eller med rotorharve forud for etableringen. Der har tidligere været dyrket kål og knoldselleri med godt resultat på kamformet jord, for eksempel hos Bendt Bromose Jensen på Østfyn i 1980'erne og 1990'erne. Systemet er gået i glemmebogen, men det kan måske rumme en løsning på udfordringen med stigende nedbørsmængder.

Projekt med grønsager på kamme

I 2021 vil HortiAdvice i et nyt projekt arbejde med dyrkning af grønsager på kamme for at kunne tilbyde de danske producenter en mere bæredygtig dyrkningsform, der kan have flere andre fordele såsom øget tidlighed og forbedret rodvækst, færre sygdomme og så videre. Metoden afprøves hos to producenter af henholdsvis kål og knoldselleri. Disse kulturer er valgt, da de har en lang sæson, hvor der vil være størst mulighed for at måle og demonstrere eventuelle dyrkningsfordele. Vi vil kigge nærmere på opvarmning af jorden omkring rødderne og indholdet af plantetilgængeligt kvælstof og andre næringsstoffer i rodzonen. Øvrige forhold omkring afdræning fra selve marken skal naturligvis være i orden, så der ikke alligevel sker en skadelig ophobning af vand. Gødningstrategi, ukrudtsstrategi og plantebestand vil være den samme i kamdyrkning og flad mark.

Projektet 'Dyrkning af grønsager på kamme' er støttet af Produktionsafgiftsfonden for frugt og gartneriprodukter. ■

